

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/278/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115230023
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2115230023.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v spore žalobkyne: C. H., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XXX, v konaní zastúpená procesným opatrovníkom Ing. C. H., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XXX, žalobkyňa zastúpená splnomocnencom: JUDr. Peter Harakály, advokát, I. XX, Y., proti žalovanému: Slovenská kancelária poisťovateľov, IČO: 36 062 235, Trnavská cesta 82, Bratislava, o náhradu straty na zárobku, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 14. februára 2018, č.k. 19C/566/2015-114, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala na žalovanom vydaní rozhodnutia, ktorým súd určí žalovanému povinnosť zaplatiť jej úrazovú rentu za obdobie od 13.5.2010 do 31.12.2015 v sume 27.177,67 eur a platiť jej trvale mesačne úrazovú rentu v sume 424,55 eur od 1.1.2016 vždy do 15. dňa mesiaca, spolu s úrokom s omeškania vo výške 5,05% ročne od 16. dňa toho ktorého mesiaca do zaplatenia. Zároveň rozhodol, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že dňa 26.1.2009 na ceste č. IM/5046 v smere Trnava - Zvončín viedol S. Y. motorové vozidlo Ford Transit, neprispôbil rýchlosť jazdy stavu a povahe vozovky, v dôsledku čoho dostal šmyk, prešiel do protismeru, kde prednou časťou narazil do protiúdieho osobného motorového vozidla zn. BMW, ktoré viedla žalobkyňa. Žalobkyňa v dôsledku zrážky utrpela škodu na zdraví. Vodič motorového vozidla Ford Transit bol za tento skutok uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp.zn. 4T/4/2010 zo dňa 29.1.2010. V zmysle § 420 ods. 1, § 427 ods. 1 a 2 OZ je daná zodpovednosť za škodu vodiča motorového vozidla Ford Transit, ku ktorému nebola ku dňu dopravnej nehody uzatvorená platná poisťná zmluva pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou tohto motorového vozidla. V takomto prípade poskytuje poisťné plnenie Slovenská kancelária poisťovateľov z garančného fondu. Žalobkyňa sa v dôsledku úrazu, ktorý utrpela pri dopravnej nehode stala invalidnou, pričom miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v jej prípade bola Sociálnou poisťovňou stanovená vo výške 75%. Pred dopravnou nehodou bola žalobkyňa samostatne zárobkovo činnou osobou so živnosťou na predmet podnikania kaderníctvo, vizážistické služby a kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi. V dôsledku poškodenia zdravia a trvalých následkov stratila možnosť dosahovať zárobok v pracovných činnostiach, ktoré predtým vykonávala. V rozsahu, v akom stratila možnosť v súčasnosti a do budúcnosti dosahovať zárobok, jej teda vznikla a bude vznikať škoda spočívajúca v strate na zárobku. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu straty na zárobku v prípadoch, kedy nie je exaktne známy príjem poškodeného zo zárobkovej činnosti, do budúcnosti súdna prax uprednostnila pri rozhodovaní o

tomto nároku poškodeného posudzovanie budúcich zárobkových možností poškodeného v čo možno najreálnejšej rovine. Takýto prístup k výkladu ust. § 445 bol uprednostnený pred jeho doslovným výkladom odvolávajúcim sa výlučne na posudzovanie nároku podľa priemerného zárobku poškodeného, ktorý dosahoval pred poškodením zdravia. Žalobkyňa mala živnostenské oprávnenie len obdobie troch rokov, nemohla plne rozvinúť samostatnú zárobkovú činnosť, čo sa následne prejavilo aj vo výsledku daňových priznaní v období pred vznikom škody. Mala ukončené stredné odborné vzdelanie v odbore kaderník, ako aj stredné odborné vzdelanie s maturitou v odbore vlasová kozmetika, kozmetička a vizážistka. Prax v uvedených odboroch nadobudla jednak počas praktického vyučovania na strednej odbornej škole a následne v G. Z. v Bratislave. Následne začala prevádzkovať samostatnú zárobkovú činnosť v predmetných odboroch a za tým účelom mala prenajatý nebytový priestor na adrese R. XX, U.. Zúčastňovala sa rôznych školení, čím dosahovala zvyšovanie svojej kvalifikácie a zlepšovanie zručností. Rozhodujúcim obdobím v danom prípade je kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom došlo k úrazu, teda rok 2008, v ktorom bola priemerná mesačná mzda v národnom hospodárstve v sume 21.782 Sk. Pre účely výpočtu denného vymeriavacieho základu treba uvažovať s priemerným ročným príjmom dosahovaným v národnom hospodárstve, teda s príjmom 261.384,00 Sk a tento vydeliť počtom dní rozhodujúceho obdobia, teda 366 dní. Denný vymeriavací základ pri analogickom použití ustanovení § 84 ods. 1 a § 138 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je suma 714.164 Sk, čo je po prepočte 23.706 eur. Ďalšou rozhodujúcou veličinou pre stanovenie výšky úrazovej renty je percentuálny pokles pracovnej schopnosti, ktorý sa posudzuje v súvislosti s plnením pracovných úloh. S prihliadnutím na zdravotné postihnutie žalobkyne je zrejmé, že vzhľadom na jej zdravotný stav nemôže tieto činnosti ani čiastočne vykonávať. Teda miera poklesu schopnosti vykonávať jej doterajšiu činnosť kaderníka a vizážistu je v rozsahu 100%. Žalobkyňa mala ku dňu 13.5.2010 nárok na mesačnú úrazovú rentu v sume 376,25 eur. Uvedená renta sa následne zvyšuje v zmysle ustanovení § 89 ods. 8 až 10 Zákona č. 461/2003 Z.z.. Kapitalizovaná časť nároku na úrazovú rentu žalobkyne za obdobie od 13.5.2010 do 31.12.2015 predstavuje sumu 27.177,67 eur. Do budúca počnúc 1.1.2016 si žalobkyňa uplatňuje mesačnú úrazovú rentu vo výške 424,55 eur. V právnej veci žalobkyne proti žalovanej o náhradu škody z ublíženia na zdraví vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 37C/138/2013 bol vypracovaný znalecký posudok č. 38/2014 MUDr. Mária Straku, znalca z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria. Podľa záverov posudku žalobkyňa od 26.1.2009 do 9.4.2013, resp. do vypracovania znaleckého posudku trpí duševnou poruchou, a to stredne ťažkým až ťažkým organickým psychosyndrómom po kraniocerebrálnej traume. Nie je z hľadiska psychiatrického schopná vykonávať žiadne právne úkony od dátumu úrazu až ku dňu vypracovania posudku. Zdravotný stav žalobkyne v období od 26.1.2009 a následne do 9.4.2013 vylučuje, aby bola schopná vykonávať akékoľvek právne úkony v tomto období slobodne a vážne. Jej stav vylučuje porozumieť akémukoľvek právnenému úkonu a posúdeniu jeho následkov. Následne bol v tom istom konaní vypracovaný ďalší znalecký posudok č. 6/2015 Psychiatrickej nemocnice Philippa Pinela. Jeho závery potvrdili závery predchádzajúceho znaleckého posudku MUDr. Mária Straku v tom smere, že stav žalobkyne do 4.9.2011 vylučuje, aby bola spôsobilá vykonávať právne úkony. Tieto nebola spôsobilá vykonávať ani po októbri 2012 a ani v súčasnosti. Žalovaný namietol premlčanie na všetky nároky, ktoré boli splatné od 13.5.2010 do 17.12.2013, nakoľko tieto sa premlčujú v dvojročnej premlčacej lehote. Ak by sa súd nestotožnil s názorom žalovaného na premlčanie nároku, poukazuje na to, že žalobný návrh stojí absolútne na hlinených nohách a je sprevádzaný nezlučiteľnými analógiami a dokonca svojvoľne pozmeneným vzorcom na výpočet straty na zárobku, keď napriek skutočnosti, že zákon ukladá počítať pri výpočte s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť - v tomto prípade 75 %, zástupca žalobkyne tento výpočet zmenil a svojvoľne počítal so 100% mierou poklesu. Žalobkyňa bola v čase úrazu samostatne zárobkovo činnou osobou. Z uvedeného vyplýva záver, že žalobkyňa nemá nárok na náhradu straty na zárobku, ktorá sa vzťahuje len na zamestnancov a ďalšie tam uvedené osoby. Môže si uplatňovať jedine ušlý zisk. Takýto ušlý zisk si ale žalobkyňa neuplatnila, je zrejmé, že strata na zárobku má podľa žalovaného zohľadňovať skutočný priemerný zárobok poškodeného pred úrazom. Tomuto ustanoveniu priamo odporuje úvaha právneho zástupcu žalobkyne, ktorý napriek tomu, že žalobkyňa dosiahla v rozhodujúcom období ročný zárobok 31.660,- Sk po zdanení, úvahou a analógiou sa právny zástupca žalobkyne dostal k ročnému zárobku 261.384,- Sk, čo je viac ako 8-násobok reálneho príjmu žalobkyne. Pri uhrádzaní invalidného dôchodku vo výške viac ako 200 eur mesačne je zrejmé, že žalobkyňa nemá nárok na žiadny ďalší dôchodok, ktorý by mal vyrovnávať jej príjem pred úrazom, nakoľko invalidný dôchodok predstavuje cca 3-násobok toho, čo reálne ako zisk uviedla v daňovom priznaní. Právne súd prvej inštancie vec posúdil podľa § 445, § 447 OZ, podľa § 88 ods. 1, § 89 ods. 1, 2, § 84 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Žalobkyňa sa v danej veci domáhala náhrady straty na zárobku pri invalidite. Nebolo sporné, že utrpela zranenia, z ktorých si odvodzuje svoj nárok pri dopravnej nehode dňa

26.1.2009. Sporná nebola ani pasívna legitímácia žalovaného. Žalovaný namietal procesný nedostatok a to absenciu platného plnomocenstva na zastupovanie žalobkyne v konaní, vzniesol námietku premlčania nároku a napokon spochybnil existenciu nároku žalobkyne na stratu na zárobku. Súd prvej inštancie sa tak zaoberal namietaným procesným nedostatkom a to absenciou platne udeleného plnomocenstva JUDr. C. R. na podanie žaloby a zastupovanie v konaní. V konaní nebolo sporné, že žalobkyňa minimálne ku dňu 2.9.2015 nebola spôsobilá pred súdom konať samostatne ako účastníčka konania, preto súd vzhľadom na duševný stav žalobkyne, ktorá nie je schopná samostatne konať pred súdom, uznesením č.k. 19C/566/2015-104 zo dňa 4.9.2017 jej ustanovil procesného opatrovníka v predmetnom konaní, ktorý pred začatím pojednávania dňa 14.2.2018 do zápisnice udelil JUDr. C. R. plnomocenstvo na zastupovanie žalobkyne v predmetnom konaní. Týmto procesným úkonom mal súd nedostatok platne udeleného plnomocenstva za odstránený, keďže tento nedostatok procesnej podmienky bol odstrániteľným nedostatkom. Týmto úkonom boli schválené aj úkony urobené JUDr. R. ako zástupcom žalobkyne, ku ktorým došlo pred podpisom plnomocenstva dňa 14.2.2018. Ďalej sa súd zaoberal námietkou premlčania, tu poukázal na ust. § 106 ods. 1, 2 a § 113 OZ. Skonštatoval, že zo záverov znaleckého posudku č. 6/2015 súdom ustanovenej znaleckej organizácie zo dňa 2.9.2015, v konaní vedenom na OS Trnava pod sp.zn. 37C/133/2013, v ktorom sa žalobkyňa Petra Bukovičová domáhala náhrady škody z ublíženia na zdraví, jednoznačne vyplynulo, že jej zdravotný stav v období od 26.1.2009 do 9.4.2011 a následne do presne neurčiteľného obdobia r. 2012 bol ovplyvnený duševnou poruchou, pre ktorú nebola spôsobilá vykonávať právne úkony, že by právnomu úkonu ňou vykonanému rozumela, že by vedela posúdiť jeho následky, samostatne vykonávať právne úkony nebola ani po októbri 2012. V čase od 9.4.2013 bol a je jej psychický stav zlepšený do tej miery, že bola a je schopná chápať podstatu súdneho konania, ale nie je schopná chápať detaily konania a jeho priebehu, ani možných následkov bez trvalej asistencie opatrovníka, a ani aktuálne nie je spôsobilá pred súdom konať samostatne ako účastníčka konania. Žalobkyňa doposiaľ nebola formálne pozbavená či obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, vzhľadom na to však, že trpí duševnou poruchou a nie je schopná vykonávať žiadne právne úkony, jej bol uznesením v tomto konaní zo dňa 4.9.2017 ustanovený procesný opatrovník. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.10.2017. Začiatok plynutia premlčacej doby podľa § 113 veta prvá OZ sa tak odvíja od okamihu ustanovenia zákonného zástupcu. 2-ročná subjektívna premlčacia doba preto začala plynúť najskôr od 27.10.2017. Žaloba bola podaná už pred týmto dátumom 17.12.2015, preto možno konštatovať, že námietka premlčania nie je dôvodná. Pokiaľ sa týka samotného nároku na náhradu straty na zárobku, tak v zmysle § 445 OZ za stratu na zárobku treba považovať rozdiel medzi príjmami, ktoré poškodený dosahoval pred poškodením a príjmami, ktoré má alebo môže dosahovať po poškodení zdravia. Z ust. § 447 OZ vyplýva, že strata na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri invalidite predstavuje majetkovú ujmu, ktorá vyplýva z rozdielu medzi zárobkom poškodeného pred vznikom škody a zárobkom po poškodení s pripočítaním prípadného invalidného alebo čiastočného invalidného dôchodku. Až vtedy, keď sa dôsledky zhoršenia zdravotného stavu prejavia v majetkovej sfére poškodeného znížením príjmov, dochádza ku vzniku škody. Meradlom tejto ujmy je porovnanie priemerného zárobku pred poškodením s novodosahovaným príjmom, ktorý je závislý aj od toho, či a v akej výške poškodený poberá invalidný dôchodok. Žalobkyňa bola v čase úrazu samostatne zárobkovo činnou osobou vykonávajúcou živnosť, živnostenské oprávnenie získala dňa 22.11.2005. Príjem zo živnosti za rok 2008, ktorý bol rozhodným obdobím pre posúdenie nároku a výšky úrazovej renty, bol vo výške 173.805,- Sk, výdavky boli vo výške 134.719,- Sk, základ dane bol vo výške 39.086,- Sk, daň na úhradu 0,-Sk; t.j. mesačný príjem bol 2.638,- Sk, čo je 87,57 eur. Žalobkyňi bol s účinnosťou od 13.5.2010 priznaný invalidný dôchodok vo výške 200,60 eur mesačne a s účinnosťou od 1.1.2011 poberá invalidný dôchodok vo výške 204,30 eur. Za stratu na zárobku treba považovať rozdiel medzi príjmami, ktoré poškodený dosahoval pred poškodením a príjmami, ktoré má alebo môže dosahovať po poškodení zdravia, zárobkom poškodeného, ktorý nie je zamestnancom, ale na svoje živobytie si zarába vlastnou podnikateľskou činnosťou, sú jeho príjmy z podnikania, spravidla také príjmy a v takej výške, ako uvádza vo svojom daňovom priznaní. Zástupca žalobkyne vychádzal pri výpočte uplatneného nároku z priemernej mesačnej mzdy v národnom hospodárstve SR v sume 21.782,- Sk ako pravdepodobného zárobku dosahovaného v budúcnosti žalobkyňou, čo považoval za spravodlivé, keď žalobkyňa mala všetky predpoklady, aby sa v budúcnosti riadne uplatnila vo svojom odbore. Súd sa stotožňuje s názorom žalovaného, že v danom prípade je zárobok žalobkyne v rozhodujúcom období, t.j. v roku 2008 objektívne zistiteľný z daňového priznania za rok 2008, nebol dôvod, aby súd vychádzal z predpokladaného príjmu žalobkyne v budúcnosti, keď sa nemožno stotožniť s argumentáciou zástupcu žalobkyne, že táto v roku 2008 samostatnú zárobkovú činnosť na základe živnosti len rozbiehala a musela vložiť investície. Žalobkyňa živnostenské oprávnenie získala dňa 22.11.2005, ku škode na jej zdraví došlo pri nehode dňa 26.1.2009. Pre posúdenie predmetného nároku je podľa názoru súdu

irelevantné, kedy žalobkyňa reálne začala s podnikaním, keď v konaní neboli tvrdené žiadne skutočnosti, ktoré by preukazovali, že na jej strane existovali objektívne prekážky, ktoré jej bránili, aby s podnikaním začala už v čase keď jej vzniklo živnostenské oprávnenie. Vzhľadom na uvedené, keďže žalobkyni bol priznaný invalidný dôchodok najskôr 200,60 eur a v súčasnosti 204,30 eur, t.j. cca 3-násobok toho, čo reálne ako zisk uviedla v daňovom priznaní za rok 2008, podľa názoru súdu tak žalobkyňa nemá nárok na stratu na zárobku a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP, keď žalovaný bol v konaní plne úspešný, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podala odvolanie žalobkyňa, ktoré odôvodnila ustanovením § 365 ods. 1 písm. e), f) a h) CSP. Uviedla, že výklad ust. § 445 OZ sa aj v súdnej praxi poníma širšie, nakoľko sa vychádza zo všeobecných východísk právnej úpravy zodpovednosti za škodu. Jednou zo základných funkcií právnej úpravy zodpovednosti za škodu je totiž úhrada, reparácia, resp. kompenzácia majetkovej ujmy, ktorá vznikla na strane poškodeného v dôsledku konania alebo udalosti. Za určitých okolností, kedy je možné dôvodne predpokladať a spravodlivo očakávať, že poškodený by v budúcnosti pri riadnom behu veci dosahoval zárobok, ktorý pred spôsobením poškodenia zdravia nedosahoval vôbec, alebo dosahoval v nižšej výške, súdna prax pripúšťa vychádzať nie z priemerného zárobku poškodeného pred poškodením zdravia ale zo zárobku pravdepodobného. Poukázala žalobkyňa na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2 Cdo 32/02, v zmysle ktorého, nárok na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, má poškodený aj v prípade, ak v čase vzniku škody nebol zamestnaný. V tomto prípade musí preukázať, že po skončení pracovnej neschopnosti sa chcel stať osobou zárobkovo činnou, k čomu nedošlo len v dôsledku poškodenia. Podľa tohto rozsudku pri určení náhrady za stratu na zárobku pri invalidite a po skončení pracovnej neschopnosti by sa v prípade vzniku práva malo vychádzať z pravdepodobných príjmov, ktoré by žalobkyňa dosiahla s prihliadnutím na príjmy v rovnakom alebo podobnom predmete podnikania v danej lokalite po odpočítaní výdavkov potrebných na ich dosiahnutie. Žalobkyňa so skutočným výkonom podnikateľskej činnosti začala reálne až v roku 2008, o čom svedčí zmluva o podnájme nebytových priestorov zo dňa 31.12.2007, ktorú súdu predložila. Takže živnostenskú činnosť vykonávala približne rok predtým, než došlo u nej k vzniku poškodenia zdravia. Dôvodne poukazovala na to, že samostatnú zárobkovú činnosť, ktorou bolo podnikanie na základe živnosti, len rozbiehala. Je všeobecne známou skutočnosťou, že pri vzniku živnostenského oprávnenia a následne počas prvých rokov podnikateľskej činnosti, nevykazujú osoby dostatočné zárobky, nakoľko v prvotnom období vykonávania samostatnej zárobkovej činnosti, musia investovať väčšie množstvo výdavkov do materiálového vybavenia, aby mohli svoju samostatnú zárobkovú činnosť ďalej rozvíjať. Samotnou škodovou udalosťou bolo žalobkyni znemožnené riadne a úplne preukázateľne dokázať svoje zárobkové pomery po rozvinutí podnikateľskej činnosti. Žalobkyňa preukázala, že mala nepochybne potencionálne možnosti plne rozvinúť samostatnú zárobkovú činnosť. Mala všetky odborné predpoklady, aby túto v budúcnosti úspešne vykonávala a dosahovala tak minimálne zárobky v priemernej rovine zárobkov dosahovaných v rámci Slovenskej republiky. Súd prihliadal striktnie len na daňové priznanie za rok 2008. Údaje v tomto priznaní nie sú spôsobilé naplno preukázať ani riadny zárobok žalobkyne za daný rok 2008 a už vôbec nie sú spôsobilé preukázať príjem žalobkyne, ktorý by v budúcnosti pri normálnom behu vecí dosahovala, nebyť poškodenia jej zdravia. Navyše skutkovo súd uzavrel vec tak, že žalobkyňa vykonávala podnikateľskú činnosť už od roku 2005, čo nie je v súlade so skutočnosťou. V skutočnosti túto začala vykonávať až v roku 2008, čoho jednoznačným dôkazom je fakt, že až v tomto roku podala prvýkrát daňové priznanie. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, jej návrhu vyhovel, určil žalovanému povinnosť zaplatiť jej náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti za obdobie od 13.5.2010 do 31.12.2015 v sume 27.177,67 eur a tiež povinnosť platiť žalobkyni pravidelne mesačne úrazovú rentu 424,55 eur od 1.1.2016, vždy do 15. dňa mesiaca, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 16. Dňa toho ktorého mesiaca do zaplatenia a priznať jej náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v rozsahu 100%.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že zotrváva na námietke premlčania na všetky nároky splatné od 13.5.2010 do 17.12.2013. Pripomenul, že žalobkyňa nebola súdom pozbavená spôsobilosťou na právne úkony, tak túto by mala preukazovať v každom konaní osobitne. Pokiaľ je pravdou, že nebola spôsobilá na právne úkony, mala by nastať zásadná prekážka v podmienkach konania, t.j. že právny zástupca žalobkyne nemôže disponovať platným plnomocenstvom, keďže sám preukazuje nespôsobilosť svojej klientky. Pokiaľ by sa prijal fakt, že žalobkyňa je nespôsobilá, je potrebné poukázať na absolútnu neplatnosť všetkých úkonov, ktoré urobila vrátane podpisu

plnomocenstva JUDr. R.. Dodatočné zhojenie jednoznačne neprichádza do úvahy, ak žalobu na súd podal zástupca, ktorému v čase podania žaloby nebolo udelené platné plnomocenstvo na to oprávnenou osobou. Preto úkon v podobe podania žaloby JUDr. R. nie je úkonom účastníka konania, a nemôže byť účinne dodatočne schválený. Žalovaný ďalej uviedol k neexistencii nároku na stratu na zárobku, že žalobkyňa cituje rozhodnutia, ktoré sa vzťahujú na úplne inú skutkovú situáciu. Žalobkyňou doložené rozhodnutia vychádzali zo skutkovej situácie, že poškodený v čase úrazu nedosahoval žiadny zárobok. Bol nečinný, resp. nezamestnaný. V danom prípade však žalobkyňa mala príjem pred úrazom presne zistiteľný a reálne existujúci, pričom vzhľadom k tomu, že výška invalidného dôchodku po úraze presiahla jeho výšku, nemá nárok na stratu na zárobku. Nie je žalovanému zrejmé, z akého dôvodu žalobkyňa poukazuje na judikatúru, ktorá rieši situácie, kedy poškodený nemal žiaden príjem. V žiadnom rozhodnutí sa neuvádza to, čo tvrdí žalobkyňa, t.j. že zárobok pred úrazom síce presne zistiteľný je, ale súd na neho prihliadať nebude a prizná viac. Žalobkyňa pred uzatvorením uvedenej zmluvy zo dňa 31.12.2007 o nájme nebytových priestorov vykonávala prácu kaderničky len v iných priestoroch a to hneď od roku 2005. Pracovala ako živnostník v iných kaderníctvach, pre iných živnostníkov, ale rozhodne nemožno tvrdiť, že podnikateľ začala až v roku 2008. Žalobkyňa sa snaží navodiť dojem, že práve začala podnikateľ keď sa jej stala nehoda, ale toto rozhodne nevyplýva z jej vyjadrení, kde prostredníctvom právneho zástupcu opakovane uvádzala, že ide iba o štvrtý rok podnikania a ešte by sa to práve rozbehlo. Žalobkyňa navrhla, aby sa v jej prípade vzal do úvahy ako pravdepodobný zárobok priemerná mzda v hospodárstve SR. Nakoľko je obtiažne zisťovať zárobky dosahované v obdobných odboroch ako žalobkyňa, napr. z dôvodu snahy podnikateľských subjektov optimalizovať, resp. minimalizovať daňový základ. Pokiaľ má živnostník platiť štátu dane, tak minimalizuje svoj zisk, aby platil dane čo najmenšie a odvoláva sa na zisky uvedené v daňovom priznaní ako reálne a správne. Pokiaľ však dôjde k úrazu, tak podnikateľ tvrdí, že tieto údaje nie sú reálne, nakoľko sa z nich má odvodiť strata na zárobku, ktorá mu už nevyhovuje. Takto to fungovať nemôže. Pokiaľ sa na základe daňového priznania platili dane, musí sa brať daňové priznanie ako doklad o dosahovaných príjmoch. Nemôže sa predsa podnikateľ pred štátom tváriť ako chudobný, celý tento stav mu aj zdokladuje a keď príde k úrazu, tak sa pred súdom bude tváriť, že to nebude reálne a že by zarobil viac. Najpodstatnejším bodom žalobného návrhu je skutočnosť, že žalobkyňa bola v čase úrazu samostatne zárobkovo činnou osobou podnikajúcou na základe živnostenského oprávnenia. Z uvedeného vyplýva zásadný záver, že žalobkyňa nemá nárok na stratu na zárobku, táto sa v zmysle § 16 a 17 zákona č. 361/2003 Z.z. vzťahuje len na zamestnancov a ďalšie tam uvedené osoby. Ale môže si uplatňovať jedine ušlý zisk. Žalobkyňa ako podnikajúca fyzická osoba má nárok na ušlý zisk, ktorý je reálne zistiteľný, nakoľko z daňového priznania za rok 2008 vyplýva, že základom dane bola suma 39.086,- Sk, z čoho žalobkyňa zaplatila daň 7.426,- Sk. Zisk teda zodpovedal sume 1.050,92 eur ročne t.j. 87,57 eur mesačne. Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa podnikala s týmto objektívnym výsledkom a keďže dávky sociálneho poistenia prevyšujú výšku zisku, je zrejmé, že nárok na ušlý zisk nie je daný. V zmysle § 445 OZ je zrejmé, že strata na zárobku má zohľadňovať skutočný priemerný zárobok poškodeného pred úrazom. Tomuto priamo odporuje úvaha právneho zástupcu žalobkyne, ktorý napriek tomu, že táto dosiahla v rozhodujúcom období ročný zárobok 31.660,- Sk po zdanení, úvahou a analógiou právneho zástupcu sa dopracovala žalobkyňa k ročnému zárobku 261.384,- Sk ročne, čo je viac ako 8-násobok jej reálneho príjmu. Úvahy o tom, že žalobkyňa bola len v štvrtom roku podnikania a že zisk by v neskoršom období rástol, sú iba špekuláciami. Odvolateľ navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedla, že v zmysle § 113 OZ nespôsobilosť osoby na právne úkony, ktorá nemá zákonného zástupcu, je zásadnou zákonnou prekážkou uplynutia premlčacej doby ohľadne jej zákonných nárokov. Uvedené znalecké posudky sú riadnym dôkazom na preukázanie tejto tvrdenej skutočnosti, ak žalovaný túto tvrdenú skutočnosť a dôkazy na jej preukázanie spochybňuje, musí sám produkovať dôkaz spôsobilý poprieť, či spochybniť tvrdenie žalobkyne a predložiť dôkazy na preukázanie tohto tvrdenia. Podanie žaloby môže mať do istej miery aj hmotnoprávne účinky ale jednoznačne ide o úkon procesného práva. Žalobou sa len uplatňuje v súdnom konaní existujúci hmotnoprávny nárok. Teda v žiadnom prípade nemožno podanie žaloby považovať za hmotnoprávny úkon. Nedostatok spôsobilosti samostatne konať pred súdom je na rozdiel od nedostatku procesnej subjektivity odstrániteľný nedostatok podmienky konania. K tvrdeniu žalovaného o nemožnosti účinne dodatočne schváliť úkon právneho zástupcu žalobkyne, poukázala žalobkyňa na § 33 ods. 2 OZ. Trvá na skutočnosti, že živnostenské oprávnenie získala už dňa 22.11.2005, avšak so skutočným výkonom podnikateľskej činnosti reálne začala až v roku 2008. Takže v čase úrazu samostatnú zárobkovú činnosť len rozbiehala. V dôsledku spôsobenej škody na zdraví

nemohla naplno rozvinúť svoju podnikateľskú činnosť a tým riadne preukázať dosahovanie možných príjmov z tejto činnosti, nie z vlastnej viny. Táto nevýhodná pozícia, v ktorej nemohla riadne preukázať svoje reálne zárobné pomery po plnom rozvinutí a ustálení podnikateľskej činnosti, jej bola vnútená konaním škodcu, teda samotnou škodovou udalosťou jej bolo znemožnené riadne a úplne preukázateľne dokázať svoje zárobné pomery po rozvinutí podnikateľskej činnosti. Súd prihliada striktnie len na daňové priznanie z roku 2008, údaje v ňom nie sú však spôsobilé naplno preukázať ani riadny zárobok žalobkyne za daný rok, ako na to poukázal napr. aj NS ČR v rozhodnutí 25Cdo 2016/98 zo dňa 24.1.2001 a už vôbec nie sú spôsobilé preukázať príjem žalobkyne, ktorý by v budúcnosti pri normálnom behu veci dosahovala, nebyť poškodenia jej zdravia. Neobstojí ani námietka žalovaného, že žalobkyňa si môže uplatňovať len náhradu ušlého zisku. Ustanovenie § 445 OZ, ako ustanovenie definujúce nárok žalobkyne na náhradu za stratu na zárobku, nikde vo svojom obsahu neuvádza podmienku, že poškodený musí byť pre vznik nároku bezpodmienečne v zamestnaneckom pomere v čase vzniku škody na zdraví. Právna teória ale aj rozhodovacia prax súdov zastáva názor, že pojem straty na zárobku použitý v ust. § 445 je širší pojem, ako len strata na mzde alebo na inom príjme z pracovnoprávneho vzťahu. Tento názor vychádza práve z toho, že OZ v ustanovení § 445 neviaže poskytnutie náhrady za stratu na zárobku na existenciu pracovného pomeru alebo iného pracovnoprávneho vzťahu v čase, keď došlo k poškodeniu zdravia. Ak príjem zo živnostenskej činnosti plní funkciu zárobku žalobkyne, je takýto príjem jednoznačne možné považovať za zárobok v zmysle § 445 OZ.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou - stranou sporu (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 19C/566/2015 je určenie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyňu úrazovú rentu za obdobie od 13.5.2010 do 31.12.2015 v sume 27.177,67 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a platiť žalobkyňu pravidelne mesačne úrazovú rentu v sume 424,55 eur od 1.1.2016 vždy do 15. dňa mesiaca spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne od 16. dňa toho ktorého mesiaca do zaplatenia a nahradiť trovy konania.

7. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba zamietnutá a žalovanému priznaný nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu z dôvodu, že žalobkyňa nemá nárok na stratu na zárobku, ktorá strata jej nevznikla, nakoľko výška jej priznaného invalidného dôchodku je vyššia ako to, čo reálne ako zisk uviedla v daňovom priznaní za rok 2008.

8. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd už iba odkazuje na správne písomné vyhotovenie rozsudku.

9. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvoinštančného súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi, ktorý v odvolaní neuviedol žiadne nové relevantné skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie nebol vysporiadal a ktoré by boli spôsobilé privediť zmenu napadnutého rozsudku. Odvolací súd sa plne stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa rok pred nehodou dosahovala riadny reálny príjem, ktorý zdokladovala daňovými priznaniami, z ktorého vyplynulo, že nemá nárok na žiadnu rentu, nakoľko dosahovaný príjem bol nižší ako priznaný invalidný dôchodok. Počas konania i v odvolaní žalobkyňa tvrdila, že výška príjmu bola ovplyvnená tým, že iba začala podnikať a musela preto viac investovať do materiálového vybavenia. Tieto skutočnosti zostali v rovine tvrdení, ktoré žiadnym spôsobom nepreukázala. Z daňového priznania vyplynulo, že v roku 2008, v ktorom vykonávala činnosť počas celého roka mala príjmy 173.805,- Sk/5.769,27 eur a výdavky 134.719,- Sk/4.471,85 eur,

neuviedla za čo konkrétne boli výdavky v tejto výške vynaložené, z listinných dôkazov vyplynulo, že za prenájom priestoru spolu s nákladmi na energie a aj za nájom zariadenia za uvedený rok zaplatila 92.028,- Sk/3.051 eur v súlade so zmluvou o nájme nebytových priestorov, nepreukázala za čo boli vynaložené zvyšné finančné prostriedky, teda či za také výdavky, ktoré by nebolo potrebné v ďalších rokoch podnikania vynakladať. Odvolací súd tak tvrdenia v odvolaní nepovažoval za dôvodné a záver súdu o dosahovanej výške príjmu u žalobkyne považoval za správny.

10. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti.

11. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP za použitia ust. § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal nárok na ich náhradu v celom rozsahu.

12. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).